

Dubský: Ostravar (sobota 3.12.)

Lásky jedné plavovlásky (Divadlo Petra Bezruče)

Hoří, má panenko (Národní divadlo moravskoslezské)

Konec hry (Komorní scéna Aréna)

Lásky jedné plavovlásky (Divadlo Petra Bezruče)

Formanovský den na Ostravaru zahájila adaptace snímku Lásky jedné plavovlásky, pod kterou jsou podepsaní režisér Jan Holec a dramaturgyně Anna Smrčková. Pro svou inscenaci zvolili rámování v podobě úmyslně nalbblé osvětové přednášky, kterou pro pracovníky továrny na výrobu kočárků uspořádala dvojice lékařů (patrně sexuologů) v podání Dušana Urbana a Markéty Harokové.

Zpočátku zábavný princip se soudružskými radami v otázkách lásky a sexu se postupně vyčerpává. Například scéna názorně vysvětlující soulož na dvou figurantech v overalech se zvýrazněnými intimními partiiemi už mi přišla poněkud estrádního charakteru, byť chápu, že režisérovi zapadala do estetiky trapnosti, jež se v inscenaci snažil budovat. Řekl bych ovšem, že skrze toto rámování lze číst hlavní téma bezručovské adaptace – společenský tlak na vytváření rodin a navazování partnerských vztahů za každou cenu.

Příběh trochu naivní Andulky (přesvědčivá Barbora Křupková) je podán v groteskním balení, čímž ztrácí niternější valéry a zdůrazněna je hlavně trapnost situací spojených s namlouvacími rituály. Jediná scéna, kdy se do zábavného tvaru prolamuje tíseň, se objevuje v samém závěru představení, kdy Milda (Václav Švarc), za níž Andulka nerozvážně dorazila do Prahy, se svými rodiči (na malém prostoru skvěle ztvárněnými Norbertem Lichým a Kateřinou Krejčí) rozebírá, jak se dívky zbavit, zatímco ona stojí v pozadí a celou k její osobě bezohlednou konverzaci poslouchá.

Divácky vstřícná inscenace, která určitě neurazí, ačkoliv i při jejím sledování zahlodá červíček pochybností, jestli převod skoro šedesát let starého filmu na divadelní prkna je tou nejlepší dramaturgickou volbou...

Hoří, má panenko (Národní divadlo moravskoslezské)

Mnohem zřetelněji tato pochybnost vystupuje na povrch při sledování adaptace Formanova asi nejslavnějšího československého filmu *Hoří, má panenko*. Přitom začátek vůbec nevypadá špatně, režisér Tomáš Svoboda se rozhodl zalidnit rozlehlé jeviště Divadla Jiřího Myrona (v programu jsem napočítal uvedených třicet osm účinkujících plus ještě kapela) a vytvořit na něm atmosféru skutečně evokující hasičský ples. Herci tak třeba vyzvou některé diváky k tanci, hostinský roznáší pivo i do hlediště a rychle se tak daří zbořit čtvrtou stěnu mezi jevištěm a hledištěm. Bohužel je tenhle efekt pomíjivý, v pozdějších fázích představení už mi přelidněnost spíše vadila, hemžení na pozadí odvádělo pozornost a hlavně většina herců dostala pro sebe skutečně jen nepatrný prostor, na němž neměli moc šanci alespoň zlehka charakterizovat svou postavu. Nejspíš ale vytváření fiktivních postav nebylo režisérovým cílem, ostatně téměř všichni na jevišti používají svá civilní jména.

Tvůrčí tým přišel s aktualizací ve formě připsaných postav konferenciérů v podání Jiřího Sedláčka a Izabely Vydrové. K momentům trapnosti obsaženým už ve filmu přidávají další formou laciných průpovědek a vtipů o migrantech či klimatické změně. Je to ale jen izolovaný nápad, který moc přesvědčivě nevyznívá. Lépe vychází modernizace v hudební složce, třeba využití upraveného songu *Zlatíčka* od Kapitána Dema.

Je samozřejmě vždy ošemetné srovnávat filmovou předlohu s divadelní adaptací, přesto si neodpustím poznámku, že Formanův film přes veškerou zábavnost dokázal vyvolat i mrazení v zádech. V ostravské inscenaci se krutost některých dialogů vytrácí, zůstává jen zábava. Což ovšem, uznávám, může k úspěchu inscenace stačit.

Konec hry (Komorní scéna Aréna)

Mezi obě formanovské variace bylo zařazeno absurdní drama v Aréně. Přiznám se, že mám s inscenacemi her Samuela Becketta trochu problém – člověk cítí, že se jedná o dobře napsanou hru, která řeší existenciální témata, emocionálně napojit se mi ovšem na tyto kusy nedaří. Platilo to i pro *Konec hry* režiséra Ivana Krejčího.

Scéna Milana Davida představuje snad svět po apokalypse, v němž není možné žít a z něhož se zdá nemožné odejít. Byť proud Beckettova textu na mě nijak moc nezapůsobil, inscenaci se určitě vyplatilo sledovat kvůli hereckým výkonům. Pro Marka Cisovského v roli Hamma jde o další „hauptku“, v níž dokáže prodat svou schopnost působit křehce a diktátorsky zároveň. Vojtěch Lipina jako Clov zaujme už pohybovou stylizací postavy, v níž se hromadí touha uniknout ze zdevastovaného světa.

Suma sumárum

Pokud bych měl při hodnocení letošního Ostravaru použít sportovní terminologii, tak zlatou medaili vybojovali Bezruči, kteří se pod uměleckým vedením Jana Holce profilují jako moderní, divácky přístupné divadlo. Myslím, že se podařilo velice dobře doplnit soubor, jeho novější členové za dlouholetými oporami, jako jsou Lukáš Melník, Ondřej Brett nebo Markéta Haroková, nijak nezaostávají.

Především je ale dobře, že po covidem vynucené pauze došlo k restartu festivalu. I díky rozborovým seminářům se tu zájemcům nabízí (necelých) pět dní naplněných skutečně intenzivním přemýšlením a diskuzemi o divadle.

LUKÁŠ DUBSKÝ, nadivadlo.blogspot.com